

Kahramanmaraş Depremlerinden Etkilenen İllerdeki Üniversitelerde Müzik Öğrenimi Gören Öğrencilerin Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri

Opinions of Students Studying Music at Universities in Provinces Affected by The Kahramanmaraş Earthquakes Regarding the Problems They Experienced

Soner Okan

Kahramanmaraş Sütçü İmam
Üniversitesi, Güzel Sanatlar
Fakültesi, Müzik Bölümü,
Kahramanmaraş, Türkiye,
sonerokan@hotmail.com,
ror.org/03gn5cg19

Geliş Tarihi/Received: 02.01.2026
Kabul Tarihi/Accepted: 29.03.2026
Yayınlanma Tarihi/ Published Online:
07.04.2026

Öz: Bu araştırmanın amacı, müzik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin, Kahramanmaraş depremlerinin ardından karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Bu kapsamda tespit edilen sorunların farklı demografik özelliklere göre nasıl değiştiği incelenmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline dayalı olarak yürütülen bu araştırmanın verileri 2023-2024 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 198 erkek (%39,3), 306 kadın (%60,7) olmak üzere toplam 504 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin yaşadıkları sorunların orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Ort= 2,923). Öğrencilerin ders esnasında deprem korkusu yaşama, ders çalışırken depremde yaşananların akla gelmesi ve üzüntü, çalgılar ile ders araç-gereçlerinin zarar görmesi, maddi ve motivasyonel zorluklar gibi sorunlar yaşadığı tespit edilmiştir. Öğrenciler, psikolojik destek ihtiyacı hissettiklerini belirtmişlerdir. Kadın öğrencilerin yaşadığı sorun düzeyi, erkek öğrencilerin yaşadığı sorun düzeyinden yüksek bulunmuştur. Araştırma sonucunda müzik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin yaşadıkları sorunların çözümüne yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Eğitim, Müzik Öğrenimi, Üniversite Öğrencileri

Abstract: The purpose of this research is to identify the problems faced by university students studying music following the Kahramanmaraş earthquakes. It examines how these problems vary according to different demographic characteristics. This research, conducted using the survey model within quantitative research methods, collected data during the Spring Semester of the 2023-2024 Academic Year. The study sample consisted of a total of 504 students, including 198 males (39.3%) and 306 females (60.7%). The results of the research indicate that the problems experienced by the students were moderate (Avg= 2,923). Students experienced problems such as fear of earthquakes during class, recalling the earthquake events and feeling sad while studying, damage to their instruments, and financial and motivational difficulties. Students reported a need for psychological support. The level of problems experienced by female students was found to be higher than that of the male students, and research results include suggestions for solving the problems experienced by university students studying music.

Keywords: Earthquake, Education, Music Learning, University Students

Extended Abstract

Introduction

On February 6, 2023, two major earthquakes with magnitudes of 7.7 Mw and 7.6 Mw occurred in Kahramanmaraş in Türkiye, causing not only physical destruction but also profound socio-economic and psychological impacts across all segments of society. This disaster, resulting in over 50,000 casualties and an economic burden of approximately \$103.6 billion, has been recorded as one of the deadliest events in Anatolian history. The education sector is among the fields most directly affected by this catastrophe. A significant majority (79.46%) of the approximately 376,770 students studying at 16 universities in the region were forced to leave their provinces, and educational processes were urgently transitioned to remote and hybrid models. In the literature, the negative effects of disasters on education are defined as damage to school buildings, loss of motivation, and a decline in academic achievement. However, studies on how specialized fields requiring high levels of focus, regular individual practice, and psychomotor skills -such as music education- are affected by this process remain limited.

Cite as (APA 7): Okan, S. (2026). Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri. *Journal of Music and Folklore Studies*, 3(1), 53-67. <https://doi.org/10.65692/jmfs.1854959>

Purpose and Significance of the Research

The primary objective of this study is to identify the problems faced by music students at universities in the 11 provinces affected by the Kahramanmaraş earthquakes and to determine whether these problems vary according to demographic variables such as gender, age, department, and level of damage sustained. Since music education requires the synchronized use of emotional and motor skills, the potential for traumatic events to disrupt this balance is quite high. This research is of strategic importance for improving arts education processes in future crisis situations and developing effective intervention mechanisms for disaster-affected students.

Methodology

The research was conducted using the relational survey model, a quantitative research method aimed at describing an existing situation as it is.

Population and Sample

The population of the study consists of music departments at universities in the 11 affected provinces, while the sample comprises 504 students who participated on a voluntary basis.

Data Collection Tools

A questionnaire was utilized, developed in light of expert opinions and literature, boasting a Cronbach's Alpha reliability coefficient of 0.908. The survey included personal information and statements regarding music learning problems, such as motivation, regular practice, and fear of earthquakes.

Data Analysis

Data were analyzed using IBM SPSS 22.0 software¹⁴. Parametric tests, including t-tests and ANOVA, were applied to data showing a normal distribution.

Findings

Of the sample, 60.7% are female and 47% are in the 18-22 age group. Following the earthquake, 56.5% of students had to move to another city, and 38.7% reported that their musical instruments were damaged. Notably, 61.9% of the students lost a friend, and 13.1% lost a family member. Despite this, the rate of receiving psychological support remained at only 7.1%.

The general music learning problem level of the students was determined to be moderate. 31% of the students stated they could not maintain regular practice outside of school hours, and a significant portion reported difficulty in motivating themselves for lessons. 25% of participants reported still experiencing a fear of earthquakes during class, while 23.8% expressed sadness when remembering earthquake memories while studying.

Differentiation According to Variables

The problem level of female students was found to be significantly higher than that of male students ($p=0.004$). Students in the faculty of education experienced a higher level of problems compared to those in the faculty of fine arts ($p=0.026$). Variables such as age, grade level, receipt of financial support, or the loss of a family member did not create a statistically significant difference in the overall problem level. This indicates that the negative impacts of the earthquake were homogeneously distributed across the student body.

Conclusion and Discussion

The research concludes that the earthquake created a widespread and moderate cluster of problems for music students. The higher problem level reported by female students can be explained by the psychological and social reflections of emotional responses to traumatic events. The high sensitivity

among education faculty students was associated with pedagogical concerns and the responsibility of the future teaching profession. One of the most striking results is the extremely low access to psychological and financial support mechanisms (7.1% and 15.5%) despite significant losses. This reveals serious deficiencies in the planning of specific supports needed by students—such as instrument provision and psychosocial support—during post-disaster crisis management.

Recommendations

Group therapy and mentorship programs should be initiated within universities for students showing symptoms of post-traumatic stress. Flexibility should be provided in curricula, examination processes, and the use of materials for students experiencing loss of motivation and study difficulties. National "Post-Disaster Education Continuity Plans" should be developed, specifically addressing specialized applied fields like music education. Academic staff should be trained on the psychological effects of earthquakes and crisis management strategies to ensure a more informed approach toward students.

1. Giriş

Doğal afetler, şiddetine ve etkilediği alana göre, bireylerin ve bağlı buldukları toplumların hayatını olumsuz yönde etkileyen unsurlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu afetlerden biri de depremdir. "Bu depremlerden ikisi 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'de saat 04.17'de, 7.7 Mw büyüklüğünde, aynı gün 13.24'te 7.6 Mw büyüklüğünde meydana gelmiştir" (Özdal, 2023, s. 391). 6 Şubat Depremleri olarak anılan felaket 1268 yılındaki Kilikya depreminden bu yana Anadolu'da yaşanan en ölümcül olaydır (Bal ve Akgül, 2023, s. 78).

Depremler 11 ili (Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ve Elâzığ) ve Türkiye nüfusunun %16,4'ünü etkilemiştir. Depremler sonucunda 50.000'in üzerinde can kaybı meydana gelmiştir. Yarım milyondan fazla sayıda bina hasar görmüştür. Yaşanan felaketin Türkiye ekonomisi üzerindeki yükü yaklaşık 103,6 milyar dolardır (Abay ve Abay Çelik, 2023, s. 94).

Bu veriler felaketin büyüklüğünü gözler önüne sermektedir.

2022-2023 Eğitim ve Öğretim Yılı itibarıyla deprem bölgesinde 16 üniversite ve 376.770 üniversite öğrencisi bulunmaktadır. Kahramanmaraş depremlerinden sonra bu bölgede yaşayan 299.397 öğrenci başka illere gitmek zorunda kalmıştır. Bu sayı deprem bölgesinde yaşayan üniversite öğrencilerinin %79,46'sını oluşturmaktadır. 20 Şubat 2023 tarihinde tüm üniversitelerde acil olarak uzaktan eğitime, 3 Nisan 2023 tarihinde ise deprem bölgesindeki üniversiteler hariç tüm üniversitelerde hibrit eğitime geçilmiştir (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2023).

Araştırmalar, bireylerin yaşadığı felaketlerden sonra hayatta kalanların önemli bir bölümünde travma sonrası stres bozukluğu, kaygı bozukluğu ve duygusal bozukluklar meydana gelebileceğini göstermektedir (Norris vd., 2002, s. 207). Yıkıcı depremler bu felaketlerin karakteristik örneklerinden biridir. Sert (2002, s. 112) depremlerin öğrenci motivasyonunu ve okul başarısını negatif etkilediğini ifade etmiştir. Literatürde, bu tür afetlerin müzik eğitimi gibi psikomotor beceriye dayalı alanda öğrenim gören öğrenciler üzerindeki etkilerinin araştırıldığı az sayıda çalışmaya (Taşdemir, 2025; İmrik ve Aydoğdu, 2024; Dönmez, 2023) rastlanmaktadır. Dolayısıyla müzik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin Kahramanmaraş depremlerinden nasıl etkilendiği araştırılmaya değer görülmektedir.

1.1. Araştırmanın amacı ve önemi

Bu araştırmanın amacı, Kahramanmaraş depremlerinin ardından üniversite öğrencilerinin müzik öğrenimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve bu sorunların farklı demografik özelliklere göre nasıl değiştiğini ortaya koymaktır. Depremler, bireylerin yaşamlarını derinden etkileyen olaylardır ve bu etkiler eğitim faaliyetlerini de kapsar. Bu çalışma, öğrencilerin müzik çalışmalarını düzenli yürütme, motivasyon, dersleri takip etme ve depremle ilgili psikolojik etkilerle

başta çıkma durumlarını inceleyerek, mevcut durumu kapsamlı bir şekilde analiz etmeyi hedeflemektedir.

Araştırma sonuçlarının üniversite yönetimleri, eğitimciler ve ilgili kurumlar için deprem sonrası eğitim süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik stratejiler geliştirmede rol oynayabileceği düşünülmektedir. Özellikle müzik alanında öğrenim gören öğrencilere sağlanacak sosyal, eğitsel ve psikolojik desteklerin belirlenmesinde, ders programlarının düzenlenmesinde ve afet sonrası kriz yönetimi planlarının oluşturulmasında bu araştırmanın sonuçları da göz önüne alınabilir. Ayrıca öğrencilerin yaşadığı sorunların derinlemesine anlaşılması, benzer afet durumlarında hızlı ve etkili müdahale mekanizmalarının geliştirilmesine olanak tanıyabilir. Bu çalışma, depremde öğrencilerin müzik öğrenimi süreçlerindeki iyileşme ve adaptasyonlarını desteklemeye yönelik gelecekteki araştırmalara zemin hazırlayabilir.

1.2. Problem ve alt problemler

Bu araştırmanın problem cümlesi "Müzik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin deprem sonrasında yaşadıkları sorunlar nelerdir?" şeklindedir. Bu problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin demografik özellikleri nelerdir?
2. Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorunları nelerdir?
3. Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyi nedir?
4. Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyi demografik özelliklere göre farklılaşmakta mıdır?

2. Yöntem

Bu araştırma, deprem sonrası Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin müzik öğrenimi sorun düzeylerini belirlemeye yönelik nicel bir çalışmadır. Tarama modeli kullanılarak mevcut durumun betimlenmesi hedeflenmiştir. Bu çalışmada, var olan durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır (Karasar, 2020). Bu model, öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyleri ile çeşitli demografik özellikler arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla seçilmiştir.

Çalışma için gerekli izin, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 19.04.2024 tarih ve 8 numaralı kararı ile alınmıştır.

2.1. Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini, Kahramanmaraş depremlerinin etkilediği 11 ilde yer alan (Kahramanmaraş, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa) üniversitelerde müzik öğrenimi gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 504 öğrenci oluşturmaktadır.

2.2. Veri toplama araçları ve verilerin toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorunlarını belirlemeye yönelik olarak araştırmacı tarafından hazırlanan anket kullanılmıştır. Anket hazırlamak amacıyla ilgili literatür taranmış ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Anketin Cronbach Alpha

güvenilirlik katsayısı 0,908 olarak bulunmuştur. Katılımcıların demografik özelliklerini içeren kişisel bilgi formu ve deprem sonrası müzik öğrenimi sorunlarına ilişkin ifadelerden oluşan form, müzik öğrenimi sorunlarına ilişkin ifadeler, öğrencilerin okul saatleri içinde ve dışında müzik çalışmalarını düzenli yürütme, teorik çalışmalara ve çalgılarına çalışma, ders içi ve dışı çalışmalara motive olabilme, ders etkinliklerini takip edebilme, ders esnasında deprem korkusu yaşama gibi boyutları içermektedir. Anket 2023-2024 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında uygulanmıştır.

2.3. Verilerin analizi

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında IBM SPSS Statistics for Windows, Version 22.0 istatistik programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek üzere Kurtosis (Basıklık) ve Skewness (Çarpıklık) değerleri incelenmiştir. İlgili literatürde, değişkenlerin basıklık çarpıklık değerlerine ilişkin sonuçların +1.5 ile -1.5 (Tabachnick ve Fidell, 2013), +2.0 ile -2.0 (George ve Mallery, 2010) arasında olması normal dağılım olarak kabul edilmektedir. Değişkenlerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Verilerin analizinde parametrik yöntemler kullanılmıştır. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Öğrencilerin demografik özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1

Öğrencilerin Demografik Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde(%)
Cinsiyet		
Erkek	198	39,3
Kadın	306	60,7
Yaş		
18-22	237	47,0
23-27	180	35,7
28-32	45	8,9
33 ve Üstü	42	8,3
Sınıf		
1	90	17,9
2	191	39,9
3	111	22,0
4	102	20,2
Öğrenim Görülen Okul		
Eğitim Fakültesi	99	19,6
Güzel Sanatlar Fakültesi	291	57,8
Konservatuvar	114	22,6

Tablo 1 (Devamı)

04.17'deki Deprem Anında Nerede Olunduğu		
Ev	456	90,5
Bina Dışında	18	3,6
Yurt	30	6,0
13.24'deki Deprem Anında Nerede Olunduğu		
Ev	291	57,7
Bina Dışında	204	40,5
Yurt	9	1,8
Başka Şehre Gitmek Zorunda Kalma Durumu		
Evet	285	56,5
Hayır	219	43,5
Aile Evinin Hasar Durumu		
Hasarsız	162	32,1
Az Hasarlı	222	44,0
Orta Hasarlı	33	6,5
Ağır Hasarlı	42	8,3
Yıkıldı	45	8,9
Barınılan Yer		
Ev	357	70,8
Yurt	108	21,4
Konteyner	39	7,7
Barınılan Yerin Hasar Durumu		
Hasarsız	192	38,1
Az Hasarlı	270	53,6
Orta Hasarlı	27	5,4
Ağır Hasarlı	15	3,0
Psikolojik Destek Alma Durumu		
Evet	36	7,1
Hayır	468	92,9
Ailede Kaybedilen Biri Varlığı		
Var	66	13,1
Yok	438	86,9
Ailede Kaybedilen Kişi Sayısı		
1	24	36,4
2	3	4,5
3	3	4,5
4	6	9,1
5 ve Üstü	30	45,5
Hayatını Kaybeden Arkadaş Varlığı		
Var	312	61,9
Yok	192	38,1

Tablo 1 (Devamı)

Hayatını Kaybeden Arkadaş Sayısı		
1	96	30,8
2	51	16,3
3	39	12,5
4	18	5,8
5 ve Üstü	108	34,6
Öğrenim Görülen Binanın Hasar Durumu		
Hasarsız	165	32,7
Az Hasarlı	285	56,5
Orta Hasarlı	42	8,3
Ağır Hasarlı	12	2,4
Maddi Destek Alma Durumu		
Evet	78	15,5
Hayır	426	84,5
Sahip Olunan Çalgının Zarar Görme Durumu		
Evet	195	38,7
Hayır	309	61,3
Alınan Destek		
Enstrüman ve Materyal Desteği	42	8,3
Maddi Destek	60	11,9
Gıda ve Giyim Desteği	15	3,0
Destek Almadım	387	76,8
Destek İhtiyaç Konuları		
Maddi Destek	141	28,0
Psikolojik Destek	180	35,7
Eğitim Desteği	78	15,5
Diğer	105	20,8
Öğrenimin Nasıl Yürütüldüğü		
Yüz yüze	432	85,7
Uzaktan	57	11,3
Hibrit	15	3,0

Tablo 1’de öğrencilerin demografik özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde, cinsiyet dağılımında kadın öğrencilerin (%60,7) erkek öğrencilere (%39,3) göre daha fazla olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre en büyük grubun 18-22 yaş aralığındaki öğrenciler (%47,0) olduğu, en küçük grubun ise 33 yaş ve üstü (%8,3) olduğu gözlemlenmiştir. Öğrencilerin sınıf dağılımında, ikinci sınıfta okuyan öğrencilerin en yüksek oranı oluşturduğu (%39,9), birinci sınıf öğrencilerinin ise en düşük oranda olduğu (%17,9) belirtilmiştir.

Örnekleme oluşturan öğrenciler öğrenim görülen okul değişkenine göre, eğitim fakültesi (%19,6), güzel sanatlar fakültesi (%57,8) ve konservatuvar (%22,6) olarak dağılım göstermektedir. Deprem anında saat 04.17’de öğrencilerin büyük çoğunluğu evde (%90,5) bulunurken, 13.24’te de yine büyük bir kısmı evde olduğunu belirtmiştir (%57,7). Ancak dışarıda bulunanların oranı da önemli ölçüdedir (%40,5).

Depremden sonra başka bir ile gitmek zorunda kalan öğrencilerin oranı %56,5 iken, %43,5'i kaldıkları yerde barınmaya devam etmiştir.

Aile evlerinin hasar durumu incelendiğinde, %44,0'ı az hasarlı, %32,1'i hasarsız, %8,9'u ise yıkılmış durumdadır. Öğrencilerin büyük bir kısmı deprem sonrası evde (%70,8) barınırken, %21,4'ü yurttta ve %7,7'si konteynerde barınmaktadır. Barındıkları yerin hasar durumu ise çoğunlukla az hasarlı (%53,6) olarak belirtilmiştir. Psikolojik destek alma oranı oldukça düşük olup, sadece %7,1'i bu desteği almıştır.

Ailede kaybedilen birinin olup olmadığı sorulduğunda, %13,1'i ailede kayıp olduğunu belirtmiştir. Bu kayıpların %45,5'i beş ve üstü kişi şeklinde belirtilmiştir. Hayatını kaybeden arkadaş sayısı ise öğrenciler arasında oldukça yüksektir, %61,9'u arkadaşlarını kaybetmiştir. Bu kayıpların %34,6'sı beş ve üzeri kişi olarak bildirilmiştir.

Öğrenim görülen binaların %56,5'i az hasarlı, %32,7'si ise hasarsız olarak belirtilmiştir. Deprem sonrası maddi destek alanların oranı %15,5 iken, %84,5'i herhangi bir destek almadığını belirtmiştir. Sahip olunan çalgının zarar görme durumu ise %38,7 oranında ifade edilmiştir. Destek türleri arasında enstrüman ve materyal desteği %8,3, maddi destek %11,9 olarak belirtilmiştir, ancak öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%76,8) herhangi bir destek almadığını ifade etmiştir.

Destek ihtiyaçları arasında psikolojik destek (%35,7) ve maddi destek (%28,0) öne çıkmaktadır. Öğrenim şekli incelendiğinde, anketin uygulanmaya başlandığı tarih itibarıyla öğrencilerin %85,7'si yüz yüze eğitim aldığını, %11,3'ü uzaktan eğitim gördüğünü belirtmiştir.

3.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi sorunları ile ilgili ifadelere verdiği cevapların dağılımları aşağıda verilmektedir.

Tablo 2

Öğrencilerin Deprem Sonrası Müzik Öğrenimi Sorunları ile İlgili İfadelere Verdiği Cevapların Dağılımı

	Katılmıyorum		Az Katılıyorum		Kararsızım		Çoğunlukla Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Ort	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Okul Saatleri İçerisinde Müzik Çalışmalarımı Düzenli Olarak Yürütebiliyorum	84	16,7	126	25,0	54	10,7	186	36,9	54	10,7	3,000	1,313
Okul Saatleri Dışında Müzik Çalışmalarımı Düzenli Olarak Yürütebiliyorum	90	17,9	153	30,4	75	14,9	156	31,0	30	6,0	2,770	1,233
Teorik Çalışmalarımı Düzenli Olarak Yürütebiliyorum	57	11,3	147	29,2	69	13,7	183	36,3	48	9,5	3,040	1,223
Çalgıma Düzenli Olarak Çalışabiliyorum	75	14,9	156	31,0	72	14,3	156	31,0	45	8,9	2,880	1,252

Tablo 2 (Devamı)

Ders İçindeki Çalışmalara Motive Olabiliyorum	96	19,0	99	19,6	102	20,2	183	36,3	24	4,8	2,880	1,227
Ders Dışındaki Farklı Çalışmalara Motive Olabiliyorum	87	17,3	141	28,0	99	19,6	156	31,0	21	4,2	2,770	1,184
Ders İçindeki Tüm Etkinlikleri Sağlıklı Bir Biçimde Takip Edebiliyorum	54	10,7	117	23,2	87	17,3	207	41,1	39	7,7	3,120	1,173
Ders Esnasında Deprem Korkusu Yaşıyorum	120	23,8	108	21,4	63	12,5	126	25,0	87	17,3	2,900	1,453
Ders Çalışırken Depremde Yaşadıklarım Aklıma Geliyor, Üzülüyorum	105	20,8	120	23,8	66	13,1	120	23,8	93	18,5	2,950	1,434

Tablo 2'de öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi ile ilgili çeşitli ifadelerle verdikleri cevapların dağılımları verilmiştir. İlk ifade, öğrencilerin %36,9'u "Okul saatleri içerisinde müzik çalışmalarını düzenli olarak yürütebildiklerini" çoğunlukla katıldıklarını belirtirken, %16,7'si bu ifadeye katılmadıklarını ifade etmiştir. İkinci ifade, öğrencilerin %31,0'ı "Okul saatleri dışında müzik çalışmalarını düzenli olarak yürütebildiklerini" belirtirken, %17,9'u buna katılmamaktadır. Genel olarak, müzik çalışmalarını düzenli yürütebilme konusunda öğrencilerin kararsız ve farklı görüşlerde olduğu gözlemlenmektedir.

Teorik çalışmalarını düzenli olarak yürütebilen öğrencilerin %36,3'ü bu ifadeye çoğunlukla katılırken, %29,2'si az katıldıklarını belirtmiştir. Çalgılarına düzenli olarak çalışabilen öğrenciler de benzer şekilde dağılmış, ilgili ifadeye öğrencilerin %31,0'ı çoğunlukla katılmıştır. Ancak, ders içindeki çalışmalara motive olabilme ile ilgili ifadeye öğrencilerin %19,0'ı tamamen katılmamış, %36,3'ü ise çoğunlukla katılmıştır.

Ders dışındaki farklı çalışmalara motive olabilme konusunda ise öğrencilerin %31,0'ı çoğunlukla katıldıklarını, %17,3'ü ise katılmadıklarını belirtmiştir. Ders içindeki tüm etkinlikleri sağlıklı bir şekilde takip edebilen öğrencilerin %41,1'i bu ifadeye çoğunlukla katılmıştır.

Deprem korkusunun ders esnasında yaşanıp yaşanmadığı sorulduğunda, %25,0'ı bu korkuyu çoğunlukla yaşadığını belirtirken, %23,8'i bu ifadeye katılmamıştır. Benzer şekilde, öğrencilerin %23,8'i ders çalışırken depremde yaşadıklarının akıllarına geldiğini ve üzüldüklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin deprem sonrası müzik öğrenimi süreçlerinde motivasyon, düzenli çalışma ve depremle ilgili psikolojik etkiler açısından çeşitli zorluklar yaşadıkları gözlemlenmektedir. Ortalamalar genelde 3.000 civarında olup, ifadelerde kararsızlık ve çeşitli düzeylerde katılım bulunmaktadır.

3.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Öğrencilerin müzik öğrenimi sorun düzeyine yönelik; aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum düzeyleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3*Deprem Sonrası Müzik Öğrenimi Sorun Düzeyi Puan Ortalaması*

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.	Kurtosis	Skewness	Alpha
Müzik Öğrenimi Sorun Düzeyi Genel	504	2,923	0,724	1,000	4,890	0,013	-0,212	0,734

Tablo 3'te deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyine ilişkin puan ortalaması verilmiştir. 504 katılımcının genel müzik öğrenimi sorun düzeyi puan ortalaması 2,923 olarak hesaplanmıştır, bu da orta düzeyde bir sorun algısına işaret etmektedir. Standart sapma (Ss) 0,724 olup, katılımcılar arasındaki puanların ortalamaya göre ne kadar dağıldığını göstermektedir. En düşük puan 1,000, en yüksek puan ise 4,890 olarak belirtilmiştir, bu da öğrenciler arasında sorun algısının oldukça değişken olduğunu ve bazı öğrencilerin müzik öğrenimiyle ilgili ciddi sorunlar yaşarken, bazılarının daha az sorun yaşadığını göstermektedir.

3.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

Deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyinin demografik özelliklere göre farklılaşma durumunu incelemek için yapılan analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 4*Deprem Sonrası Müzik Öğrenimi Sorun Düzeyinin Demografik Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu*

Demografik Özellikler	n	Sorun Genel Düzeyi
Cinsiyet		Ort ± SS
Erkek	198	2,727±0,728
Kadın	306	3,050±0,695
t=		-2,885
p=		0,004
Yaş		Ort ± SS
18-22	237	2,916±0,750
23-27	180	2,991±0,730
28-32	45	2,793±0,674
33 ve Üstü	42	2,818±0,628
F=		0,435
p=		0,728
Sınıf		Ort ± SS
1	90	2,900±0,746
2	201	2,952±0,718
3	111	2,898±0,752
4	102	2,915±0,715
F=		0,061
p=		0,980

Tablo 4 (Devamı)

Öğrenim Görülen Okul		Ort ± SS
Eğitim Fakültesi	99	3,148±0,601
Güzel Sanatlar Fakültesi	291	2,868±0,742
Konservatuvar	114	2,868±0,742
F=		2,009
p=		0,026
Başka ile Gitmek Zorunda Kalma Durumu		Ort ± SS
Evet	285	2,929±0,724
Hayır	219	2,916±0,729
t=		0,109
p=		0,913
Aile Evinin Hasar Durumu		Ort ± SS
Hasarsız	162	2,998±0,744
Az Hasarlı	222	2,887±0,702
Orta Hasarlı	33	2,636±0,746
Ağır Hasarlı	42	2,905±0,701
Yıkıldı	45	3,059±0,787
F=		0,751
p=		0,558
Barınılan Yer		Ort ± SS
Ev	357	2,956±0,703
Yurt	108	2,836±0,772
Konteyner	39	2,863±0,812
F=		0,423
p=		0,655
Barınılan Yerin Hasar Durumu		Ort ± SS
Hasarsız	192	3,049±0,673
Hasarlı	312	2,846±0,746
t=		1,772
p=		0,078
Psikolojik Destek Alma Durumu		Ort ± SS
Evet	36	2,815±0,779
Hayır	468	2,932±0,721
t=		-0,538
p=		0,592

Tablo 4 (Devamı)

Ailede Kaybedilen Biri Varlığı		Ort ± SS
Var	66	2,929±0,817
Yok	438	2,922±0,712
t=		0,042
p=		0,967
Hayatını Kaybeden Arkadaş Varlığı		Ort ± SS
Var	312	2,844±0,691
Yok	192	3,052±0,762
t=		-1,822
p=		0,070
Öğrenim Görünen Binanın Hasar Durumu		Ort ± SS
Hasarsız	165	3,022±0,694
Hasarlı	339	2,875±0,736
t=		1,238
p=		0,217
Maddi Destek Alma Durumu		Ort ± SS
Evet	78	2,966±0,785
Hayır	426	2,916±0,715
t=		0,325
p=		0,746
Sahip Olunan Çalgının Zarar Görme Durumu		Ort ± SS
Evet	195	2,846±0,691
Hayır	309	2,972±0,743
t=		-1,098
p=		0,274
Destek İhtiyaç Konuları		Ort ± SS
Maddi Destek	141	2,929±0,688
Psikolojik Destek	180	2,835±0,717
Eğitim Desteği	78	2,962±0,660
Diğer	105	3,038±0,831
F=		0,611
p=		0,609
Öğrenimin Nasıl Yürütüldüğü		Ort ± SS
Yüzyüze	432	2,929±0,667
Uzaktan ve Hibrit	72	2,889±1,017
t=		0,251
p=		0,853

Tablo 4, deprem sonrası müzik öğrenimi sorun düzeyinin çeşitli demografik özelliklere göre farklılaşım farklılaşmadığını göstermektedir. Cinsiyet açısından, kadın öğrencilerin ($3,050 \pm 0,695$) erkek öğrencilere ($2,727 \pm 0,728$) kıyasla daha yüksek sorun düzeyine sahip olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p=0,004$) gözlemlenmiştir. Yaş değişkenine göre ise, yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p=0,728$).

Sınıf düzeyi açısından bakıldığında, sınıflar arasında müzik öğrenimi sorun düzeyi açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($p=0,980$). Ancak öğrenim görülen okul açısından, eğitim fakültesi öğrencilerinin ($3,148 \pm 0,601$) diğer öğrencilere ($2,868 \pm 0,742$) göre daha yüksek sorun düzeyi yaşadığı ve bu farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p=0,026$).

Başka bir ile gitmek zorunda kalma durumu ve aile evinin hasar durumu gibi değişkenlerde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca, barınılan yer ve barınılan yerin hasar durumu açısından da farklılaşma gözlenmemiştir. Psikolojik destek alma durumu, ailede kaybedilen birinin varlığı, hayatını kaybeden arkadaşın olup olmaması gibi diğer değişkenlerde de anlamlı farklar bulunmamaktadır.

Müzik öğrenimi sorun düzeyi cinsiyet ve öğrenim görülen okul gibi bazı demografik değişkenlere göre farklılaşırken, diğer demografik değişkenlerde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. Sonuçlar ve Öneriler

Bu araştırma, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen illerdeki üniversitelerde müzik öğrenimi gören öğrencilerin, deprem sonrası müzik öğrenimi sürecinde yaşadığı sorunları irdelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın bulguları, depremin müzik öğrenimi süreci üzerindeki olumsuz etkiler yarattığını göstermektedir. Bulgular, depremin müzik eğitimi üzerindeki etkilerini anlamak ve gelecekte oluşturulabilecek kriz yönetim stratejilerini belirlemek açısından önemli veriler sunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin müzik öğrenimi sorun düzeyleri orta düzeydedir (Ort: 2,923). Bu bulgu, depremden sonra öğrencilerin çalışmalarını düzenli yürütme, motive olma, teorik ve uygulamalı çalışmalara odaklanma gibi konularda sorunlar yaşadığını göstermektedir. Özellikle "ders esnasında deprem korkusu yaşama" ve "ders çalışırken depremde yaşananların akla gelmesi ve üzülmeye" gibi ifadelerdeki dağılımlar, öğrencilerin psikolojik durumu ile akademik performansın olumsuz olarak etkilendiğini göstermektedir. İmik ve Aydoğdu (2024) yaptıkları çalışmada müzik öğrenimi gören üniversite öğrencilerinin Kahramanmaraş depremlerinden olumsuz yönde etkilendiğini, öğrenim süreçlerinin kesintiye uğradığını ve psikolojik olumsuzluklar yaşadıklarını belirlemişlerdir. Taşdemir (2025), Kahramanmaraş depremleri sonrasında öğrencilerin çalgı çalışma durumlarının incelemiş, kişisel, kurumsal ve psikolojik nedenlerle öğrencilerin çalışmalarını yürütemediklerini tespit etmiştir.

Kadın öğrencilerin müzik öğrenimi sorun düzeyi erkek öğrencilere göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p=0,004$). Bu bulgu, kadınların travmatik olaylara karşı daha fazla duygusal tepki verme ve yaşanan sorunları daha açık ifade edebilme yönündeki genel psikolojik literatürle uyumludur.

Öğrenim görülen okul açısından bakıldığında eğitim fakültesi öğrencilerinin, diğer öğrencilere göre daha yüksek sorun düzeyi yaşadığı bulunmuştur ($p=0,026$). Müzik öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin gelecekte öğretmenlik mesleğini ifa edecek olmaları sorumluluk algısını artırabilir. Bu bulgu başka bir yönden değerlendirilecek olur ise, deprem bölgesinde müzik öğrenimi görülen bölümlerin dağılımı ile örneklem grubunun demografik dağılımının bu bulguya neden olabileceği değerlendirilmektedir.

Yaş, sınıf düzeyi, başka şehre gitmek zorunda kalma durumu, aile evinin hasar durumu, barınılan yer, psikolojik destek alma durumu, ailede veya arkadaş çevresinde kaybedilen kişi varlığı, öğrenim görülen binanın hasar durumu, maddi destek alma durumu, sahip olunan çalgıların zarar görme durumu, alınan destek türleri ve destek ihtiyaç konuları gibi birçok değişken açısından müzik öğrenimi sorun düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, deprem nedeniyle öğrencilerin yaşadıkları bu sorunların

homojen bir dağılım gösterdiğini düşündürmektedir. Katılımcıların önemli bir yüzdesinin (%61,9) arkadaş kaybı ve bir kısmının (%13,1) ailede kayıp yaşamış olmasına rağmen, psikolojik destek alma oranının oldukça düşük olması (%7,1), travma sonrası psikososyal destek hizmetlerine erişim ve farkındalık konusunda eksiklikler olduğunu düşündürmektedir. Maddi desteğin %15,5 oranında alınmış olması, genel olarak destek mekanizmalarının yetersiz kaldığını veya öğrencilerin bu desteklere yeterince ulaşamadığını göstermektedir.

Öğrencilerin büyük bir kısmının deprem anında evlerinde bulunması ve önemli bir bölümünün aile evlerinde hasar meydana gelmesi, felaketin doğrudan ve geniş çaplı etkisini göstermektedir. Benzer şekilde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%76,8) herhangi bir destek almadığını belirtmesi, afet sonrası dönemde öğrencilerin ihtiyaç duyduğu maddi ve diğer destek mekanizmalarının yetersizliğini ortaya koymaktadır. Motivasyon eksikliği, düzenli çalışma zorlukları ve ders esnasında depremle ilgili olumsuz düşüncelerin akla gelmesi, öğrencilerin ortak yaşadığı sorunlar olarak öne çıkmaktadır.

4.1. Öneriler

Kahramanmaraş depremlerinden sonra travma belirtileri gösteren öğrencilerin tespit edilerek desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Kadın öğrencilerin müzik öğrenimi sorunlarını daha yüksek düzeyde yaşadığı bulgusu göz önüne alınarak, sorun yaşayan tüm öğrenciler de dahil olmak üzere, ağırlıklı olarak bu gruba yönelik özel destek programları, grup terapileri veya mentorluk faaliyetleri düzenlenebilir.

Müzik eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaşadığı sorunların daha yüksek olması nedeniyle, bu öğrencilerin pedagojik ve mesleki kaygılarına yönelik rehberlik ve destek hizmetleri artırılabilir.

Öğrencilerin düzenli çalışma ve motivasyon sorunları yaşadığı düşünüldüğünde, ders programları ve değerlendirme süreçlerinde esneklik sağlanabilir. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders materyalleri ve çalışma planları yenilenebilir.

Afet sonrası eğitim süreçlerine yönelik ulusal düzeyde kriz müdahale ve devamlılık planları, oluşan ihtiyaçlara göre gözden geçirilerek güncellenebilir. Bu planlar yapılırken müzik eğitimi alanında hissedilen psikolojik ve eğitsel ihtiyaçlar göz önüne alınmalıdır.

Makale Bilgi Formu

Çıkar Çatışması Bildirimi: Yazar tarafından potansiyel çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Yapay Zeka Bildirimi: Bu makale yazılırken hiçbir yapay zekâ aracı kullanılmamıştır.

İntihal Beyanı: Bu makale iThenticate tarafından taranmıştır.

Kaynakça

- Abay, A. R. ve Abay Çelik, Z. E. (2023). Deprem sonrası ortaya çıkan sorunlar ve sosyal destek ağlarının rolü. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(1), 91-100. <https://doi.org/10.52108/2757-5942.4.1.7>
- Bal, F. ve Akgül, Ö. (2023). Deprem kaygısı ölçeği geliştirme çalışması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 139, 77-96. <https://doi.org/10.29228/ASOS.68461>
- Dönmez, Y. E. (2023). Özengen eğitim alanı piyano öğrencilerinin deprem sonrası çalgıya ulaşım sorununun oluşturduğu etkiler: Malatya örnekleme. *Sanat ve İnsan*, 7(1), 82-91. <https://doi.org/10.5281/zenodo.12600695>
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference* (10. Baskı, 17. güncelleme). Pearson

- İmik, Ü. ve Aydoğdu, C. (2024). 6 Şubat 2023 depremlerinin Malatya İnönü Üniversitesi Müzik Bölümü öğrencileri üzerindeki etkileri. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 9(2), 230-238. <https://doi.org/10.22252/ijca.1410794>
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Norris, F. H., Friedman, M. J., Watson, P. J., Byrne, C. M., Diaz, E. ve Kaniasty, K. (2002). 60,000 disaster victims speak: Part I. An empirical review of the empirical literature, 1981-2001. *Psychiatry*, 65(3), 207-239. <https://doi.org/10.1521/psyc.65.3.207.20173>
- Özdal, A. (2023). 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi ağıt-destanlarının işlevsel analizi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 11, 390-406. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1287482>
- Sert, E. (2002). *Deprem in ilköğretim öğrencilerinin güdülerini ve başarı-başarısızlık yüklemelerini etkileme düzeyi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Tabachnick, B. G. ve Fidell L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6. Baskı). Pearson.
- Taşdemir, T. (2025). Deprem sürecini yaşayan öğrencilerin çalgı çalışma durumlarını etkileyen faktörlerin incelenmesi: Bir fenomenoloji araştırması. *Journal of History School*, 78, 3711-3730. <https://doi.org/10.29228/joh.80129>
- YÖK. (2023, 14 Aralık). YÖK Başkanı Özvar, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılı bahar dönemi'ne ilişkin alınan yeni kararları açıkladı. Yükseköğretim Kurulu Resmî Web Sitesi. <https://web.yok.gov.tr/tr/news/yok-baskani-ozvar-2022-2023-egitim-ve-ogretim-yili-bahar-donemine-iliskin-alinan-yeni-kararlari-acikladi-03AcY>